

specifikace: V případě žaloby s tzv. „eventuálním petitem“ - kdy žalobce uplatňuje určitý primární požadavek, přičemž současně, a to pro případ, že soud jeho primárnímu požadavku nevyhoví a žalobu v uvedeném rozsahu zamítne, v rámci žaloby vznáší ještě náhradní (eventuální) požadavek - může být z povahy věci určovatelem věcné příslušnosti pouze primárně uplatňovaný požadavek.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 75 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů

Ncp 467/2021

USNESENÍ

žalobce: J. S.

proti
žalovanému: A. H.

o určení vlastnictví podílu ve společnosti s ručením omezeným, o prohlášení neplatnosti převodů podílů ve společnosti s ručením omezeným a o návrhu na zápis společníka společnosti s ručením omezeným, eventuálně o určení vlastnictví pohledávky,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 35 C 42/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou (respektive též návrhem), který byl doručen Obvodnímu soudu pro Prahu 1 (dále jen „předkládající soud“) dne 8. 2. 2021, proti žalovanému domáhá primárně určení, že je vlastníkem 100 % podílu ve společnosti XY s.r.o., IČO XY, sídlem XY (dále jen „Společnost“), dále prohlášení absolutní neplatnosti příslušných převodů podílů ve Společnosti a rovněž zápisu své osoby jako jediného společníka Společnosti, a pro případ, že vydání 100 % podílu ve Společnosti nebude možné, (eventuálního) určení, že žalobce je vlastníkem blíže specifikované pohledávky za příslušným dlužníkem. Požadavky vznesené v rámci primárního návrhu žalobce odůvodnil tvrzeními, na jejichž podkladě dospěl k závěru, že on - a tedy nikoliv žalovaný - je vlastníkem příslušného podílu ve Společnosti.

2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), bez dalšího s tím, že „předmětem žaloby je určení vlastnictví k obchodnímu podílu, jehož se domáhá žalobce, tedy jedná se o spor ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
3. Žalobce se k příslušné výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) k otázce věcné (ne)příslušnosti soudu ve stanovené soudcovské lhůtě nevyjádřil, přičemž žalovaný vyslovil se shora předestřeným procesním názorem předkládajícího soudu stran věcné (ne)příslušnosti souhlas.
4. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
5. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
6. Podle § 48 odst. 1 písm. j) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. v. ř.“), do obchodního rejstříku se zapíše také u společnosti s ručením omezeným jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, jejich společníků, výše podílu každého společníka, označení podílu, může-li společník vlastnit více podílů, název druhu podílu a popis práv a povinností s ním spojených alespoň s odkazem na společenskou smlouvu uloženou ve sbírce listin, upravuje-li společenská smlouva více druhů podílů, a údaj o tom, že byl na podíl vydán kmenový list.
7. Podle § 75 odst. 1 z. v. ř., k řízení o návrhu na zápis je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, jíž se zápis ve veřejném rejstříku týká, ledaže tento nebo jiný zákon stanoví jinak.
8. Podle § 120 z. v. ř., není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, použijí se na řízení o návrhu na zápis ustanovení zákona upravujícího občanské soudní řízení.
9. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, Městský soud v Praze rozhoduje jako soud prvního stupně ve věcech veřejných rejstříků právnických a fyzických osob z obvodu působnosti Městského soudu v Praze a Krajského soudu v Praze.
10. Jak se z obsahu odstavce 1. odůvodnění podává, žalobce svou žalobou (respektive pokud se jedná o požadovaný zápis - „návrhem“), a to v rámci primárního petitu - který pouze, na rozdíl od petitu eventuálního, může být z povahy věci určovatelem věcné příslušnosti soudu - vznáší předně požadavek na určení vlastnictví k podílu ve Společnosti (jako obchodní korporaci ve formě společnosti s ručením omezeným), a to na podkladě tvrzení, že nikoli žalovaný, ale on sám je vlastníkem takového podílu. K uvedenému žalobnímu požadavku je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu předkládajícím soudem odkazovaného § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., když se jedná o spor „o podíl v jedné obchodní korporaci“, který je veden mezi dvěma osobami, a to jako potenciálními společníky jedné obchodní společnosti - Společnosti, přičemž spor současně vyplývá z (potenciální) účasti takových osob na obchodní korporaci; totéž platí o dílčím požadavku žalobce na prohlášení příslušných převodů podílů ve Společnosti za převody absolutně neplatné. Místní soudní příslušnost k těmto žalobním požadavkům pak vyplývá z bydliště žalovaného v obvodu působnosti Obvodního soudu pro Prahu 1, který se nachází v obvodu působnosti právě Městského soudu v Praze (§ 84, § 85 odst. 1 a § 85a o. s. ř.).

11. Pokud se jedná o požadavek na zápis žalobce jako společníka Společnosti do obchodního rejstříku (a to namísto žalovaného), věcná příslušnost krajských soudů (konkrétně přitom Městského soudu v Praze) vyplývá z § 75 odst. 1 z. v. ř. (s přihlédnutím k § 84 a § 85 odst. 3 o. s. ř., § 39 odst. 1 o soudech a soudcích a § 120 z. v. ř.).
12. S ohledem na žalobcem vymezený předmět řízení (ve vztahu k petitu primárnímu - viz odůvodnění výše) - jenž je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) - je tedy zřejmé, že žalobce formulací návrhu ve věci samé spojil ke společnému řízení více věcí s tím, že v rozsahu požadavků zmíněných v odstavci 10. odůvodnění je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., přičemž v rozsahu požadavku v odstavci 11. odůvodnění je věcná příslušnost krajských soudů založena § 75 odst. 1 z. v. ř.
13. Lze proto uzavřít, že k projednání a rozhodnutí všech žalobcem uplatněných dílčích požadavků jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, konkrétně pak Městský soud v Praze.
14. Nadřízený soud proto - při současném zohlednění zásady hospodárnosti a rychlosti řízení (k uvedenému viz usnesení nadřízeného soudu ze dne 29. 6. 2020, sp. zn. Ncp 442/2020, které je, a to stejně jako řada dalších rozhodnutí vztahující se k dotčené procesní problematice, veřejnosti volně přístupné na internetové adrese <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>) - rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci (respektive všech věcí spojených žalobou/návrhem ke společnému řízení) jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Městskému soudu v Praze, i když si je vědom toho, že jsou zde spojeny věci, která sice mají svá specifická procesní pravidla (včetně jiného způsobu označení účastníků) řízení, což však není významné pro samotné procesní rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu ve smyslu § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.
15. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.); není však vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc takto postoupena, zabýval případně svou místní (ne)příslušností (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).
16. Nadřízený soud pro úplnost připomíná, že s ohledem spojení věcí projednávaných jednak v řízení podle o. s. ř., a současně též v řízení podle z. v. ř., bude již na příslušném soudu, aby v rámci své organizace práce případně vyloučil některou z věcí k samostatnému projednání a rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 2. července 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu